

ปัญหาการดำเนินคดียาเสพติดและคดีฟอกเงิน: ศึกษาเฉพาะกรณี
ความผิดฐานเสพและครอบครองเพื่อเสพ

นิลนลิน ศรีสังข์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

นิติศาสตรมหาบัณฑิต

คณะนิติศาสตร์

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

2565

บทคัดย่อ

ชื่อการค้นคว้าอิสระ	ปัญหาการดำเนินคดียาเสพติดและคดีฟอกเงิน : ศึกษาเฉพาะกรณี ความผิดฐานเสพและครอบครองเพื่อเสพ
ชื่อผู้เขียน	นางสาวนิลนลิน ศรีสังข์
ชื่อปริญญา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2565

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิด ประวัติความเป็นมา กฎหมาย และมาตรการทางกฎหมายของความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดฐานเสพและครอบครองเพื่อเสพ ความผิดมูลฐานยาเสพติดในกฎหมายฟอกเงิน และมาตรการริบทรัพย์ทางแพ่งตามกฎหมายยาเสพติดและกฎหมายฟอกเงิน

จากการศึกษากฎหมายและมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับยาเสพติดฐานเสพและครอบครองเพื่อเสพ ความผิดมูลฐานยาเสพติดในกฎหมายฟอกเงิน และมาตรการริบทรัพย์ทางแพ่งตามกฎหมายยาเสพติดและกฎหมายฟอกเงิน พบว่ามาตรการที่ใช้กับผู้กระทำความผิดฐานเสพและครอบครองเพื่อเสพยาเสพติดยังไม่สอดคล้องและไม่ชัดเจนตามเจตนารมณ์ของประมวลกฎหมายยาเสพติด เพราะยังไม่มีกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาว่าต้องครอบครองยาเสพติดในปริมาณเท่าใดจึงจะเป็นเพียงผู้เสพและมีโอกาสที่จะได้รับการบำบัดรักษาโดยไม่ถูกดำเนินคดี ผลจากความไม่ชัดเจนนี้ กระทั่งไปถึงสิทธิของผู้เสพที่จะได้รับการบำบัดรักษา เพราะพนักงานเจ้าหน้าที่ยังไม่มีหลักเกณฑ์อย่างชัดเจนในการปฏิบัติต่อผู้เสพเหล่านั้น ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนอกจากจะมีบทลงโทษตามกฎหมายยาเสพติดแล้ว ยังมีกฎหมายฟอกเงินในมูลฐานยาเสพติดที่มีผลมาจากความไม่ชัดเจนของกฎหมายยาเสพติดทำให้กระทบต่อสิทธิในทรัพย์สินของบุคคล ความต้องการที่จะให้ผู้เสพที่เป็นผู้ช่วยกลับคืนสู่สังคมก็อาจเป็นไปได้หากยังมีการริบทรัพย์สินของผู้เสพ รวมไปถึงมาตรการในการริบทรัพย์ทางแพ่งที่มีความซ้ำซ้อนกันกับมาตรการริบทรัพย์สินตามกฎหมายยาเสพติดที่อาจต้องมีการดำเนินการที่ไปกระทบต่อสิทธิในทรัพย์สินมากเกินไป

จากการศึกษาได้มีข้อเสนอแนะสำหรับปัญหาต่าง ๆ ดังนี้ การกำหนดหลักเกณฑ์ของความผิดฐานเสพและครอบครองเพื่อเสพที่จะออกมาบังคับใช้เป็นกฎกระทรวงควรมีหลักการที่ชัดเจน

คำนึงถึงหลักความเป็นจริงและเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ต้องการดำเนินการกับผู้ค้า ผู้จำหน่าย รวมไปถึงศึกษาแนวทางของกฎหมายต่างประเทศที่มีมุมมองต่อผู้เสพว่าเป็นเพียงผู้ป่วยที่ต้องได้รับการบำบัดรักษา และการที่ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นหนึ่งในความผิดมูลฐานของกฎหมายฟอกเงิน กฎหมายฟอกเงินจึงต้องยึดตามกฎหมายหลักคือประมวลกฎหมายยาเสพติดในการดำเนินการริบทรัพย์สินทางแพ่ง ซึ่งแม้ว่าจะมีคำพิพากษาศาลฎีกามาตีความคำว่ามูลฐานยาเสพติดแล้ว แต่เมื่อกฎหมายไม่ได้บัญญัติไว้ชัดเจน กล่าวคือ ไม่ได้แบ่งแยกประเภทของความผิด ย่อมทำให้เกิดการใช้ดุลพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ไม่เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาและเจตนารมณ์ของกฎหมายฟอกเงินที่มีขึ้นเพื่อปราบปรามองค์กรอาชญากรรมที่ส่งผลกระทบต่อประเทศ จึงควรต้องกำหนดคานียามของมูลฐานยาเสพติดใหม่ เนื่องจากประมวลกฎหมายยาเสพติดซึ่งเป็นกฎหมายหลักได้ใช้บังคับแล้วและมีการแบ่งแยกประเภทของความผิดเป็นร้ายแรงและไม่ร้ายแรง

นอกจากนี้ยังมีมาตรการในการริบทรัพย์สินทางแพ่งของกฎหมายฟอกเงินที่เป็นมาตรการเสริมของมาตรการริบทรัพย์สินตามกฎหมายยาเสพติดที่ขณะนี้ได้เปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของการริบทรัพย์สินทางอาญามาเป็นแนวทางของการริบทรัพย์สินทางแพ่งแล้ว เนื่องจากไม่มีการยึดโยงกับคดีอาญาหลัก แต่มุ่งเอากับตัวทรัพย์สินโดยตรงเช่นเดียวกับมาตรการริบทรัพย์สินทางแพ่งของกฎหมายฟอกเงิน ซึ่งอาจทำให้มีการดำเนินการกับทรัพย์สินรายเดียวกันมากกว่าหนึ่งครั้ง จึงควรที่จะบัญญัติให้ชัดเจนในกฎหมายฟอกเงินไม่ให้มีการดำเนินการซ้ำกับทรัพย์สินรายเดียวกันนั้นอีกหากได้มีการดำเนินการตามกฎหมายอื่นแล้ว โดยนำหลักการและแนวคิดของกฎหมายต่างประเทศมาประยุกต์เพื่อก่อให้เกิดกฎหมายที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมต่อไป

ABSTRACT

Title of Independent Study	Narcotics and Money-Laundering Prosecution: The Using and having in Possession of Narcotic
Author	Miss Nilanalin Srisang
Degree	Master of Laws
Year	2022

The aim of this independent research is to examine the concepts, history, laws, and legal measures pertaining to offenses involving narcotic drugs in the charge of consumption and possession for consumption, as well as offenses under money laundering laws, and asset forfeiture measures in relation to narcotic and money laundering laws.

Based on the study of laws and legal measures related to offenses involving narcotic drugs in the charge of consumption and possession for consumption, offenses related to narcotic drugs in money laundering laws, and asset forfeiture measures under narcotic and money laundering laws, it was found that the measures applied to offenders of narcotic drug offenses in the charge of consumption and possession for consumption are not consistent and clear according to the intent of the law. This is because there are no criteria set to determine how much narcotic drugs should be possessed in order to be considered a consumer and have the opportunity to receive rehabilitation without being prosecuted. The unclear measures have an impact on the rights of drug users who are supposed to receive rehabilitation, as law enforcement officials still do not have clear criteria for how to treat these drug users. Offenses related to narcotic drugs not only result in legal penalties according to narcotics laws, but also involve money laundering laws, as assets derived from unclear narcotics laws can impact individuals' property rights. The goal of rehabilitating drug users and

reintegrating them into society may not be achievable if there are still asset seizures related to drug users, including overlapping asset seizure measures under both narcotics laws and money laundering laws, which may disproportionately affect property rights.

The study recommends that the criteria for determining offenses related to the consumption and possession for consumption of narcotic drugs, which will be enforced as ministerial regulations, should have clear principles. Consideration should be given to the truth and intention of the law in addressing drug distributors and dealers, as well as studying the perspectives of foreign laws that view drug users as patients in need of rehabilitation. Additionally, drug offenses are considered one of the underlying offenses of money laundering. Therefore, anti-money laundering laws must adhere to the main law, which is the drug law, in conducting confiscation of illicit assets. Even though Supreme Court judgments have interpreted drug addiction as an underlying offense, when the law is not clearly stipulated, it leads to discretion by law enforcement officers that may not align with Supreme Court judgments and the intention of anti-money laundering laws that have been enacted to combat organized crime that has an impact on the country. Therefore, a new definition of drug addiction should be defined, as the main drug law has been enforced and the categorization of offenses has been differentiated into severe and non-severe offenses.

In addition, there are also measures in place to confiscate assets through money laundering laws, which serve as supplementary measures to the asset forfeiture measures under drug laws. Currently, the significant essence of asset forfeiture has shifted to the approach of directly confiscating assets, rather than being tied to the main criminal case, similar to the asset forfeiture measures under money laundering laws. This may result in multiple actions being taken against the same assets. Therefore, it is necessary to clearly stipulate in money laundering laws that repetitive actions against the same assets should not be taken if other laws have already been enforced. This is an application of principles and concepts from foreign laws to create effective and appropriate laws for the future.